# Obsah


ÚVOD DO PSYCHOLOGIE ..... 6

STRUČNÉ DĚJINY PSYCHOLOGIE ..... 6

HLAVNÍ SMĚRY PSYCHOLOGIE ..... 8
*Hlubinná psychologie* ..... 8
*Neobehaviorismus a kognitivní psychologie* ..... 8
*Humanistická psychologie* ..... 9
*Transpersonální psychologie* ..... 9

PŘEDMĚT PSYCHOLOGIE ..... 9
*Chování* ..... 10
*Prožívání* ..... 10

SYSTÉM PSYCHOLOGICKÝCH VĚD ..... 10
*Základní psychologické disciplíny* ..... 10
*Speciální psychologické disciplíny* ..... 11
*Aplikované psychologické disciplíny* ..... 11

VÝZKUMNÉ METODY PSYCHOLOGIE ..... 12

DETERMINACE PSYCHICKÝCH JEVŮ ..... 13

NERVOVÁ SOUSTAVA ČLOVĚKA ..... 14
*Význam centrální nervové soustavy při formování osobnosti člověka* ..... 15

VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE ..... 16

PŘEDMĚT ZÁJMU VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE ..... 16

ZÁKLADNÍ METODY VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE ..... 16
*Podélný (longitudinální) přístup* ..... 16
*Příčný přístup* ..... 16

JEDNOTLIVÁ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ JEDINCE ..... 16
*Prenatální období* ..... 17
*Novorozenecké období* ..... 17
*Kojenecké období* ..... 17
*Batolecí období* ..... 17
*Předškolní období* ..... 18
*Mladší školní věk* ..... 19
*Období pubescence* ..... 20
*Období adolescence* ..... 20
*Období časné dospělosti* ..... 21
*Střední dospělost* ..... 22
*Pozdní dospělost* ..... 22
*Stáří* ..... 23

PSYCHICKÉ PROCESY ..... 24

PODSTATA PSYCHICKÝCH PROCESŮ ..... 24

ČITÍ ..... 24

VNÍMÁNÍ ..... 25
*Charakteristiky vnímání* ..... 25
*Poruchy vnímání* ..... 26

PŘEDSTAVIVOST ..... 26
*Dělení představ* ..... 27
*Asociace představ* ..... 27
*Asociační zákony* ..... 27
*Typy představivosti* ..... 28

MYŠLENÍ ..... 28
*Formy myšlení (logické operace)* ..... 28
*Myšlenkové operace* ..... 29
*Druhy myšlení* ..... 29

INTELIGENCE ..... 29

CITY (EMOCE) ..... 31
*Znaky citů* ..... 31
*Druhy citů* ..... 32
*Dělení citů z vývojového hlediska* ..... 32

PAMĚŤ ..... 32
*Složky paměti* ..... 32

POZORNOST ..... 33

PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI ..... 34
PŘEHLED HLAVNÍCH TEORIÍ OSOBNOSTI ..... 34
*Freudova teorie osobnosti* ..... 34
*Další teorie osobnosti* ..... 35
SKLADBA OSOBNOSTI ..... 38
PSYCHICKÉ DISPOZICE OSOBNOSTI ..... 39
*Schopnosti* ..... 39
*Temperament* ..... 40
*Motivační dispozice* ..... 41
*Charakter* ..... 41
FYZICKÁ KONSTITUCE JAKO SOUČÁST OSOBNOSTI ČLOVĚKA ..... 42
DALŠÍ CHARAKTERISTIKY OSOBNOSTI ..... 43
*Emocionalita* ..... 43
*Pesimismus a optimismus* ..... 44
*Kreativita* ..... 44
*Postoje* ..... 44
INTEGRACE OSOBNOSTI ..... 45
PSYCHOLOGIE ŽIVOTNÍ CESTY ČLOVĚKA ..... 46
DUŠEVNÍ PORUCHY ..... 47
*Dědičnost jako příčina vzniku psychických odchylek* ..... 47
ZÁKLADNÍ TYPY ZÁTĚŽOVÝCH SITUACÍ ..... 47
*Frustrace* ..... 47
*Stres* ..... 48
*Deprivace* ..... 48
KATEGORIZACE DUŠEVNÍCH PORUCH ..... 49
*Stručný přehled známějších poruch* ..... 49
PSYCHOLOGIE ČINNOSTI, JEDNÁNÍ A CHOVÁNÍ ..... 52
PODSTATA PSYCHOLOGIE ČINNOSTI A JEDNÁNÍ ..... 52
AKTIVACE ČINNOSTI ..... 52
*Úrovně aktivace* ..... 52
*Aktivační činitele* ..... 53
DRUHY LIDSKÉ ČINNOSTI ..... 53
*Hra* ..... 53
*Učení* ..... 54
*Práce* ..... 54
VŮLE, VOLNÍ JEDNÁNÍ ..... 55
*Proces volního jednání* ..... 56
KONFLIKTY ..... 56
*Intrapersonální (vnitřní) konflikt* ..... 56
*Interpersonální (vnější) konflikt* ..... 57
*Řešení konfliktů* ..... 57
SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE ..... 58
PŘEDMĚT A POJMY SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE ..... 58
PROCES SOCIALIZACE ..... 58
*Socializace jedince* ..... 59
*Socializace speciální* ..... 59
ZPŮSOBY SOCIALIZACE ..... 59
*Vegetativně emocionální učení* ..... 59
*Instrumentálně motorické učení* ..... 59
*Asociačně kognitivní učení* ..... 60
*Další vlivy působící na proces socializace* ..... 60
KOMUNIKACE ..... 62
*Verbální komunikace* ..... 62
*Neverbální komunikace* ..... 63
KOMUNIKAČNÍ STYLY ..... 64
POSTOJE ..... 65
*Rodina jako primární sociální skupina* ..... 65
*Třída jako sekundární sociální skupina* ..... 66
*Skupina* ..... 66
PŘÍLOHA Č. 1 ..... 70
PŘÍLOHA Č. 2 ..... 71
POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA ..... 72